

¿Qué es y cómo se hace?

1.1 Wat is *el participio* en hoe maak je het?

We beginnen deze cursus eenvoudig met het voltooid deelwoord. In les 1.1 leer je hoe je het voltooid deelwoord maakt en in de les 1.2 hoe je het kunt gebruiken.

Behalve als werkwoord zijn er namelijk ook andere toepassingen die van pas komen om over van alles en nog wat te praten in het Spaans.

Tres categorías

Er zijn drie categorieën van voltooid deelwoorden in het Spaans.

- 1) Werkwoorden die eindigen op -ar
- 2) Regelmatige werkwoorden die eindigen op -er of op -ir
- 3) Onregelmatige werkwoorden die eindigen op -er of op -ir

In het schema hiernaast zie je al hoe **el participio** voor elk van deze groepen wordt gemaakt.

el participio

ar > ado

bailar > bailado

er / ir > ido

comer > comido

vivir > vivido

algunas excepciones

hacer > hecho

ver > visto

decir > dicho

poner > puesto

volver > vuelta

Taal.Guru

Tarea 1: Tus verbos

Bij de introductie-les heb je een lijst van werkwoorden gemaakt van activiteiten die jij vaak doet. Op de volgende bladzijde kun je met jouw eigen lijst gaan oefenen en ze alvast onderverdelen in de drie categorieën en ze ook meteen vervoegen.

Tus verbos - Jouw werkwoorden

Pak jouw lijst met werkwoorden erbij die je hebt opgeschreven in de eerste opdracht van de introductie. Zet nu al die werkwoorden bij elkaar in het juiste vak. Alle werkwoorden die eindigen op -ar bij elkaar en de werkwoorden die eindigen op -er / -ir bij elkaar.

Let er bij die tweede groep op of ze regelmatig of onregelmatig zijn en schrijf de onregelmatige op in het aparte vak onderaan. Een overzicht van alle onregelmatige werkwoorden vind je op de volgende bladzijdes.

Schrijf vervolgens ook bij elk hele werkwoord el participio op.

Verbos en -ar

ej. hablar --> hablado

Verbos regulares en -er / -ir

ej. comer --> comido

Verbos irregulares en -er / -ir

Of werkwoorden die zowel een regelmatig als onregelmatig voltooid deelwoord hebben.

ej. hacer la compra --> hecho la compra

32 participios irregulares en español

abrir	abierto
cubrir	cubierto
poner	puesto
componer	compuesto
deponer	depuesto
disponer	dispuesto
exponer	expuesto
imponer	impuesto
interponer	interpuesto
oponer	opuesto
posponer	pospuesto
presuponer	presupuesto
proponer	propuesto
transponer	transpuesto
escribir	escrito
describir	descrito

volver	vuelto
devolver	devuelto
envolver	envuelto
resolver	resuelto
absolver	absuelto
morir	muerto
ver	visto
prever	previsto
romper	roto
decir	dicho
predecir	predicho
contradecir	contradicho
descubrir	descubierto
satisfacer	satisfecho
hacer	hecho
deshacer	deshecho

33 verbos con dobles participios

Van de werkwoorden in de lijst hieronder zul je er maar een paar ook echt in het dagelijks leven regelmatig gebruiken.

Bij veel van deze woorden is het zo dat **el participio regular** vaak als werkwoord wordt gebruikt en **el participio irregular** als bijvoeglijk naamwoord.

Bij deze eerste drie is dat niet het geval, daar wordt el participio regular bijna helemaal nooit meer gebruikt:

El cocinero **ha frito** las verduras

INFINITIVO	PARTICPIO REGULAR	PARTICPIO IRREGULAR
freír	freído	frito
imprimir	imprimido	impreso
soltar	soltado	suelto

INFINITIVO	PARTICPIO REGULAR	PARTICPIO IRREGULAR	INFINITIVO	PARTICPIO REGULAR	PARTICPIO IRREGULAR
abstraer	abstraído	abstracto	extinguir	extinguido	extinto
atender	atendido	atento	fijar	fijado	fijo
bendecir	bendecido	bendito	hartar	hartado	harto
concluir	concluido	concluso	incluir	incluido	incluso
confesar	confesado	confeso	invertir	invertido	inverso
confundir	confundido	confuso	juntar	juntado	junto
convertir	convertido	converso	maldecir	maldecido	maldito
corregir	corregido	correcto	manifestar	manifestado	manifiesto
corromper	corrompido	corrupto	nacer	nacido	nato
despertar	despertado	despierto	poseer	poseído	poseso
dividir	dividido	diviso	presumir	presumido	presunto
elegir	elegido	electo	salvar	salvado	salvo
excluir	excluido	excluso	sujetar	sujetado	sujeto
expresar	expresado	expreso	suspender	suspendido	suspenso
extender	extendido	extendo	teñir	teñido	tinto

¿Cuándo se usa?

1.2 Wanneer gebruik je *el participio*?

In les 2 van de cursus gaan we *el participio* gebruiken om te praten over wat jij of iemand anders heeft gedaan of meegemaakt.

Maar eerst wil ik je laten zien dat het voltooid deelwoord in nog veel meer situaties gebruikt kan worden.

Diferentes usos

1) Como sustantivo (*als zelfstandig naamwoord*)

- **El detenido** está en la comisaría. = *De gevangene*
- Las ambulancias llevan a **los heridos** al hospital más cercano. = *De gewonden*
- **Los graduados** reciben sus diplomas con orgullo. = *De afgestudeerden*

2) Como adjetivo (*als bijvoeglijk naamwoord*)

- Yo estoy muy **cansado**. = *vermoeid / moe*
- La pared está recién **pintada**. = *geverfd / geschilderd*
- La casa **renovada** es muy bonita = *gerenoveerd / vernieuwd*

3) En un perífrasis verbal (*in een werkwoordelijke uitdrukking*)

- **ANDAR + PARTICIPIO PASADO**
  - Uitdrukkingen met “andar” duiden erop dat iets al langere tijd gaande is.
  - por ejemplo: Miguel, con su trabajo, **anda estresado** siempre.
- **ESTAR + PARTICIPIO PASADO**
  - Uitdrukkingen met “estar” drukken het resultaat van een actie / gebeurtenis uit.
  - por ejemplo: Después de la lluvia el suelo **está mojado**.
- **TENER + PARTICIPIO PASADO**
  - Uitdrukkingen met “tener” duiden op het resultaat van een proces.
  - por ejemplo: Ya **tengo corregidos** todos los exámenes.

Más usos

4) Como parte de una conjunción (*als deel van een voegwoord*)

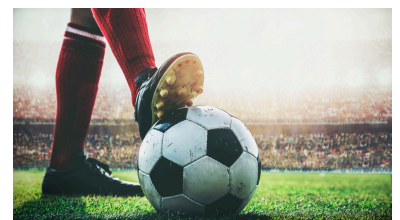
- “**Visto que**” no tenemos nada para poder tomar notas, saltamos este ejercicio.
  - “**Gezien**” *we niets hebben om aantekeningen te kunnen maken, slaan we deze oefening over.*
- “**Dado que**” se mejora el clima, planeamos un picnic para este sábado.
  - “**Gegeven**” *dat (omdat) het klimaat zich verbetert, plannen we een picnic voor aanstaande zaterdag.*
- “**Debido a**” la falta de inscripciones, tenemos que cancelar el evento.
  - “**Te wijten aan**” *gebrek aan aanmeldingen zijn wij genoodzaakt het evenement te annuleren.*

5) En la voz pasiva (*in de lijdende vorm*)

- “Los delincuentes son **detenidos** por la policía”
  - “De criminelen zijn **aangehouden** door de politie”
- “El partido fue **suspendido** por lluvia”
  - “De wedstrijd werd **gestaakt** vanwege regen”

En ken je deze uitdrukking? Beroemd in Spanje vanwege de voetballer Johan Cruyff:

- A un momento **dado** = Op een **gegeven** moment

Tarea práctica

Praktische eindopdracht

Kijk eens goed om je heen in jouw omgeving. bijvoorbeeld in je huis, tuin of op je werk.

Wat zie je allemaal wat je kunt omschrijven met een participio, zoals in de voorbeelden uit deze les?

Hoeveel dingen kun je vinden? Als je eenmaal begint en op dreef komt, blijf je hier misschien wel de hele dag mee doorgaan. Een goede oefening dus. Houd voor de zekerheid altijd een aantekeningenboekje bij de hand. Probeer minstens 20 dingen op te schrijven.

Gebruik een schrift of de ruimte hieronder om ze overzichtelijk bij elkaar te noteren.

